

EPISTOLA ÎNTÂI A LUI PAVEL CĂTRE TIMOTEI „VIAȚA TRĂITĂ ÎN EVLAVIE“

CAPITOLUL 5

Văduve și bătrâni

Versetele 1-2: *„Nu mustra aspru pe un bătrân, ci îndeamnă-l ca pe un tată; pe cei mai tineri, ca pe frați; pe femeile mai în vârstă, ca pe mame; pe cele mai tinere, ca pe surori, în toată curăția.“*

Mereu în această epistolă Pavel îndeamnă pe Timotei la o comportare cuviincioasă (capitolul 4,6,11,15,16; 5.21; 6.2,11). Totdeauna scopul este: „ca să ști cum trebuie să se poarte cineva în Casa lui Dumnezeu”. Cuvântul „bătrân” (grecește: *presbyteros*) este același ca și cel din versetul 17 care denumește funcția bătrânilor. O privire asupra versetului 2 arată însă că aici nu este vorba numai de bătrânii adunării, ci de toți bărbații în vârstă.

Ca tânăr, care a primit o slujbă în adunare, să învețe pe alții și să îndemne, cu privire la persoanele în vârstă, fie ele frați sau surori, Timotei trebuia să folosească o deosebită delicatete. El trebuia, dacă era nevoie, să-i îndemne ca pe niște tați și niște mame, în loc să se comporte aspru cu ei. Acest lucru putea să-l facă așa cum se cuvine numai dacă el însuși era împodobit cu smerenia (compară cu 1 Petru 5.5), care vine de la Dumnezeu prin har și prin respect față de cei în vârstă. Cât de ușor se poate întâmpla și astăzi ca un frate mai tânăr, căruia Domnul i-a încredințat un dar spiritual și responsabilitate, să lezeze pe un frate mai în vârstă, și acesta nu mai primește mustrarea care i se cuvine. Acest indiciu este probabil deosebit în perioada noastră de tinerețe. Să ne amintim în această privință cuvintele lui Dumnezeu din Vechiul Testament: „Să te ridici înaintea capului cărunt și să onorezi fața bătrânului. Și să te temi de Dumnezeul tău.” (Levitic 19.32).

Și comportamentul lui Timotei față de bărbații mai tineri trebuia să fie caracterizat de dragoste, căci el trebuia să-i îndemne ca pe frați.

Cu privire la comportamentul față de femeile tinere urmează o mențiune importantă: „în toată curăția (sau inocența)”. Cât de ușor se puteau amesteca gânduri firești în preocuparea cu ele! Numai o viață de sfințenie și curăție în fața Domnului poate fi mediul prielnic unde vom fi ocrotiți de poftel firii. Cât de important este acest îndemn pentru frații mai tineri, care doresc să se lase folosiți de Domnul, arată cu regret unele experiențe negative din viața practică.

Versetele 3-4: *„Onorează pe văduvele care sunt cu adevărat văduve. Dar, dacă vreo văduvă are copii sau urmași, ei să învețe întâi să fie evlavioși față de propria casă și să-i răsplătească pe părinți, pentru că aceasta este plăcut înaintea lui Dumnezeu.“*

Versetele care urmează de la versetul 3 la 16 au ca temă văduvele din adunare. Poate cineva se întreabă: de ce se acordă așa mult spațiu pentru o astfel de tematică? Dar Dumnezeu nostru este singurul Dumnezeu înțelept (Romani 16.27)! El știe cât de singuratică și uitată – chiar și în zilele noastre! – poate fi viața unei văduve adevărate. El știe de asemenea cât de ușor aceasta poate fi trecută cu vederea chiar și de credincioșii care sunt căsătoriți și au familii.

De aceea văduvele, ca și copiii lor, sunt subiectul purtării de grijă deosebite a Dumnezeului nostru și Tatăl. În Psalmul 68.5 se spune: „În sfântul Său locaș, Dumnezeu este Tatăl orfanilor și apărătorul văduvelor” (compară cu Psalmul 146.9). Numeroase rânduieli din Vechiul Testament subliniază aceasta. Cine a dovedit grijă deosebită față de văduve și orfani se poate aștepta la binecuvântarea Domnului (Deuteronom 14.29; 24.19), deoarece el a lucrat într-un gând plăcut lui Dumnezeu. Și astăzi, în timpul harului, nu este altfel. În Adunarea lui Dumnezeu văduvele nu

trebuie să fie uitate. Deja în primele zile ale Adunării a apărut problema că văduvele au fost trecute cu vederea în slujirea zilnică, deși aveau totul în comun (Faptele Apostolilor 6.1). Atunci au fost numiți primii diaconi în Ierusalim, care trebuiau să poarte de grijă ca văduvelor iudeilor de origine greacă să li se dea cele necesare. Remarcăm faptul că acești bărbați trebuiau să aibă o mărturie bună și să fie plini de Duhul Sfânt și înțelepciune (Faptele Apostolilor 6.3).

Deosebit de importante apar în acest context cuvintele lui Iacov: „Religia curată și neîntinată înaintea lui Dumnezeu Tatăl este aceasta: a-i cerceta pe orfani și pe văduve în necazurile lor, a se păstra neîntinați de lume“ (Iacov 1.27).

Mai întâi se spune la modul general: „Onorează pe văduvele care sunt cu adevărat văduve“. Probabil nu toate văduvele aveau nevoie de ajutor material. Dar totuși ele trebuiau să primească stima meritată și ajutorul necesar. În țările industrializate moderne „rețelele sociale” prin pensii și asigurări acoperă de cele mai multe ori nevoile materiale profunde, care odinioară deseori era soarta văduvelor. De aceea ajutorarea de către adunare a văduvelor nevoiașe a devenit o raritate. Dar sensul cuvântului „onorează” merge mult mai departe și își are și astăzi însemnătatea lui.

Duhul Sfânt clasifică văduvele, în următoarele versete, în trei grupe:

1. văduve tinere (versetele 11-14), care sunt într-o primejdie deosebită și de aceea li se poruncește să se căsătorească iarăși;
2. văduve care au copii sau nepoți (versetele 4 și 16), și care trebuie ajutate de aceștia;
3. văduve cu adevărat văduve (versetele 3, 5 și 16) care sunt singuratice și nu au rude care să le întrețină. La aceste văduve se adaugă și văduvele care trebuiau înscrise pe listă, ca să fie ajutate de sfinți (versetele 9-10).

Această clasificare poate fi considerată la prima vedere foarte mecanică. Dar Dumnezeu nu este un Dumnezeu al neorânduiei, ci al păcii (1 Corinteni 14.33). Ordinea în Casa lui Dumnezeu este valabilă și în aceste lucruri! Lucrarea ordonată a diaconilor este mai bună decât o lucrare de dragoste bine intenționată, dar dezordonată și negândită (compară cu capitolul 3.8-13; Faptele Apostolilor 6.1 și versetele următoare).

După ce în versetul 3 au fost amintite mai întâi adevăratele văduve, în versetul 4 apostolul ajunge să vorbească despre văduvele care au copii sau nepoți. Aceștia ar trebui în primul rând să învețe să fie evlavioși față de propria casă. Lor le revenea sarcina să poarte grijă de mama lor sau de bunica lor. Dacă încă nu au cunoscut obligația de copii, trebuiau s-o învețe. Aici ca și în versetul 16 este prezentat copiilor și nepoților, să răsplătească mamele și bunicilor, care sunt văduve, prin respect plin de dragoste și evlavios, adică să dea ceva înapoi din ceea ce ei în tinerețe au avut parte din dragostea și îngrijirea acestora. Un exemplu deosebit de frumos al acestei îngrijiri îl vedem la Domnului nostru pe cruce. În ultimele clipe dinaintea morții Sale S-a gândit cu grijă plină de dragoste la mama Sa, atunci când El a încredințat-o ucenicului Său Ioan prin cuvintele: „Iată, mama ta“.

Un astfel de comportament este plăcut lui Dumnezeu. În capitolul 2.3 am citit că rugăciunea făcută pentru toți oamenii și pentru toți cei așezați în poziții înalte este „bună și primită înaintea lui Dumnezeu, Mântuitorul nostru”. Evlavia cuprinde toată viața credinciosului și se arată în primul rând în cercul familial.

Versetul 5: *„Iar cea care este cu adevărat văduvă și rămasă singură și-a pus speranța în Dumnezeu și stăruie noapte și zi în cereri și rugăciuni.“*

Aici apostolul se adresează iarăși surorilor singuratice amintite în versetul 3, care sunt cu adevărat văduve. El le numește „singure”. Cât de puțin se gândește la acestea, chiar și între cei credincioși! O astfel de văduvă nu are nici un sprijin pământesc, nici un ajutor omenesc. Însă Dumnezeu nostru și Tatăl a promis ajutorul Său tocmai acestora. El este Judecătorul văduvelor. Un exemplu de o astfel de văduvă temătoare de Dumnezeu îl vedem în profetesa Ana. Despre ea se spune: „Ea era mult înaintată în vârstă și trăise cu soțul ei șapte ani de la fecioria ei, ea însăși

fiind văduvă până la optzeci și patru de ani, și nu se depărta de la templu, slujind noapte și zi cu posturi și cu rugăciuni“ (Luca 2.36-37).

În versetul 5 prin cuvântul „iar” se scoate în evidență un contrast și mai puțin o diferență față de versetul 4. Aici se scoate în evidență prin laude atitudinea duhovnicească a acestor văduve; în tăcere rezultă din aceasta că o văduvă, care trăiește în felul acesta, merită cel mai mult grija din partea Adunării. Cineva a spus: „Una sau două astfel de văduve în mijlocul nostru sunt un mare izvor de putere. Orice ajutor, pe care credincioșii îl pot da lor în sens material, ar fi ca nimic în comparație cu ajutorul pe care ele îl constituie pentru sfinți. Ele stăruiesc noapte și zi în cereri și rugăciuni“.

Versetul 6: *„Dar cea care trăiește în desfătare, deși vie, este moartă.“*

Un tablou cu totul altul vedem în acest verset. Văduva descrisă aici dispune de mijloace suficiente, ca să-și permită o viață comodă, da, luxuriantă. Răul aici constă în faptul că ea folosește aceste mijloace exclusiv în acest scop. Cuvântul folosit pentru „trăiește în desfătare“ (în greacă *spatalaō*) se găsește și în Iacov 5.1-5, unde se spune celor bogați, care se revelează ca creștini falși: „Veniți acum, bogaților, plângeți, tânguți-vă de nenorocirile voastre care vin peste voi. ... Ați trăit în lux pe pământ și v-ați desfătat.” Ce are comun o astfel de viață în plăceri carnale, desfătări și împliniri ale poftelor cu adevărata viață din Dumnezeu? Cine din principiu trăiește în felul acesta, este mort din punct de vedere duhovnicesc, chiar dacă a depus o mărturie creștină. Moartea duhovnicească înseamnă totdeauna în Noul Testament: fără viață din Dumnezeu (compară cu Luca 9.60; Efeseni 2.1; 5.14; Apocalipsa 3.1). Un suflet născut din nou, în căruia viață nu se vede nici o roadă pentru Dumnezeu, nu este numit niciodată „mort“, ci „adormit“. Unul care doarme poate să aibă multe asemănări cu un mort (compară cu Efeseni 5.14; 1 Tesaloniceni 5.6).

Versetul 7: *„Poruncește și acestea, ca să fie fără vină.“*

Mereu în această epistolă, care tratează ordinea din Casa lui Dumnezeu, suntem îndemnați cu insistență la comportarea corectă în această Casă. „Îndemnarea cu insistență” este înțelesul deosebit al cuvântului „a porunci“, care se întâlnește și în capitolul 1.3 și 4.11. Acest verset leagă cele spuse anterior cu cele care urmează și subliniază că atât văduvele cât și urmașii lor trebuie să trăiască fără vină.

Versetul 8: *„Iar dacă cineva nu îngrijește de ai săi și mai ales de cei ai casei, a tăgăduit credința și este mai rău decât un necredincios.“*

Aici apostolul se adresează pentru a doua oară copiilor, respectiv aparținătorilor văduvelor. Prima dată a făcut-o deja în versetul 4, și în versetul 16 se adresează pentru a treia oară. Din acest întreit apel recunoaștem cât de important și potrivit cu Dumnezeu este ca copiii să nu se retragă de la răspunderea lor față de părinți, însă în mod deosebit să îngrijească de mama care trăiește singură.

Dar dacă în timp ce în versetul 4 vedem partea pozitivă a evlaviei, care este plăcută înaintea lui Dumnezeu, apostolul folosește aici cele mai aspre expresii pentru cazul când cineva neglijează obligațiile de îngrijire a rudelor apropiate sau ai celor ai casei. Credința, aici însoțită de articolul hotărât, nu este puterea lăuntrică a credinței, ci avuția noastră de credință, adevărul creștin. Obligația de a îngriji pe membrii de familie este învățată atât în Vechiului Testament cât și în Noului Testament (compară cu Matei 15.3-6; Efeseni 6.2-3). Cineva care nu îngrijește de ai săi și în mod deosebit de cei ai casei este mai rău decât un necredincios. Orice om, care gândește și simte normal, recunoaște și respectă relațiile familiare dintre părinți și copii. Această dragoste naturală a sădit-o Creatorul în inima omului. Un necredincios, care își respectă și iubește părinții,

este un exemplu spre rușinarea credinciosului care nu face aceasta. Pe lângă aceasta credinciosul posedă un etalon mult mai înalt pentru dragostea sa: „Umblați în dragoste, după cum și Hristos ne-a iubit și S-a dat pe Sine Însuși pentru noi“ (Efeseni 5.1-2). Ce mărturie rușinoasă dă un copil al lui Dumnezeu în fața lumii, dacă omite să practice cele mai elementare reguli ale dragostei și milosteniei creștine!

Versetele 9-10: „*O văduvă, ca să fie înscrisă pe listă, să nu aibă mai puțin de șaiszeci de ani, să fi fost soție a unui singur bărbat, având mărturie în fapte bune – dacă a crescut copii, dacă a fost primitoare de oaspeți, dacă a spălat picioarele sfinților, dacă i-a ajutat pe cei necăjiți, dacă a urmărit orice faptă bună.*“

Din timpurile străvechi diferiți comentatori au vrut să vadă în văduvele numite aici un stadiu deosebit pentru ordinarea ca văduve slujitoare ca „diaconițe”, cu toate că niciunde în tot Noul Testament nu stă scris ceva în privința aceasta. W. Kelly scrie în comentariile sale referitoare la acest loc: „Aici este mai mult vorba de văduve într-o poziție privilegiată sau chiar oficială. Dar nimic nu arată că aceste văduve ar fi o grupă de diaconițe, căci vârsta lor vorbește tocmai împotriva unor activități mari de această natură. Aici nu este vorba nici de activități ale bătrânilor, cu toate că vârsta minimă de șaiszeci de ani ar putea fi numită ca argument pentru aceasta.

Din context nu se poate recunoaște nici cea mai mică temelie pentru astfel de activități, chiar dacă unii învățați pe baza afirmațiilor părinților bisericii greacă și latină vor să așeze în acest loc gândul referitor la supraveghetori feminini. Apostolul vorbește aici clar numai despre acele văduve, pe care Adunarea trebuia să le înscrie pe listă în vederea îngrijirii și aprovizionării lor. Caracteristicile amintite se referă de aceea la viața lor din trecut și nu la obligațiile lor mai mari sau mai mici din viitor. În descrierea văduvelor se recunoaște o oarecare creștere: mai întâi sunt văduvele în general, în al doilea rând sunt văduvele cu adevărat văduve și în al treilea rând sunt văduve care trebuiau recunoscute ca atare de adunare și trecute pe o listă. Din aceasta nu rezultă nici o aluzie cu privire la o grupă de văduve organizată sau o ordinată, deși este cunoscut că mai târziu a existat așa ceva“ (Expositon of the First Epistle of Tomothy).

Apostolul face deci cunoscut lui Timotei care văduve trebuiau trecute pe listă, adică pe lista de persoane care erau întreținute de Adunare. Putea fi vorba numai de acele văduve care nu posedau nici un mijloc de întreținere și nu aveau nici un venit, dar nu aveau nici membrii ai familiei apropiată. Ele trebuiau să aibă cel puțin șaiszeci de ani. La această vârstă înaintată în condițiile de atunci ele nu mai puteau să-și câștige ușor cele necesare pentru existență. De aceea trebuia să intervină adunarea. Dar din aceasta să se deducă că Adunarea nu trebuia să susțină văduvele tinere, de exemplu în caz de boală sau alte nevoi, ar fi greșit. Însă văduvele care au trecut de vârsta de șaiszeci de ani trebuiau trecute pe o listă, ca să primească regulat un ajutor. Aceste cu adevărat văduve au slujit cu adevărat mult credincioșilor și acum, fiindcă nu mai puteau face ca odinioară, nu trebuiau să fie neglijate de adunare.

Ca primă condiție pentru a fi ajutate este numit faptul, că ele au avut numai *un singur soț*. Această menționare se aseamănă cu aceea a supraveghetorilor în capitolul 3.2 (compară cu Luca 2.36-37). Aici este vorba în primul rând, că văduva a fost fidelă în căsnicie soțului ei.

În afară de aceasta, o văduvă, care era trecută pe listă, trebuia să aibă și o mărturie de fapte bune (grecește: *kalos*), acestea sunt faptele prin care Domnul este glorificat. Următoarea premisă era creșterea copiilor. Faptul că aici nu se vorbește de copiii ei (proprii), ar putea să se refere la faptul, că ea s-a preocupat și de alți copii nevoiași și i-a crescut în disciplina și musturarea Domnului. Față de străini ea trebuia să fi fost ospitalieră. Această virtute este menționată de mai multe ori în Noul Testament și presupune dăruire și dărnicie (Romani 12.13; Evrei 13.2). Este o misiune deosebită a gospodinei să exercite ospitalitatea adevărată și astfel să învioreze inimile sfinților. În strânsă legătură cu aceasta este și condiția următoare, „dacă a spălat picioarele sfinților“. În vremea aceea și în condițiile de atunci această lucrare se făcea de către robi și era un

semn deosebit de purtare de grijă și ospitalitate pentru călătorul obosit, care venea în casă. Ce mare înviore era pentru călătorul din ținuturile fierbinți, încălțat numai cu sandale, după un marș pe jos obositor pe drumurile și cărările prăfuite, când primea această slujire simplă, dar importantă! Cine făcea acest serviciu urma în smerenie exemplului Domnului Isus, care a spălat picioarele ucenicilor Săi (Ioan 13). Dacă azi în ținuturile noastre nu mai este necesară o astfel de slujbă, cu siguranță sunt alte misiuni comparabile, pe care o slujitoare a Domnului le poate împlini pentru sfinți, în mod deosebit pentru frații care lucrează în lucrarea Domnului.

De asemenea văduva trebuia să fi ajutat pe cei necăjiți, prin aceasta ea putea să dovedească compasiunea și milostivirea. În timpul prigoanei au fost multe strâmtorări. Unii credincioși au pierdut toată averea (compară cu Evrei 10.34) și în strâmtorarea lor aveau nevoie de ajutor. Și astăzi, cu toate condițiile de viață schimbate, mai sunt cazuri de nevoi interioare și exterioare, în care ajutorul este foarte oportun. Printre darurile harului enumerate în 1 Corinteni 12.28 este amintit categoric și cel al ajutorării.

În final, apostolul rezumă toate prin cuvintele: „dacă a urmărit orice faptă bună“ (grecește: *agathos*). El a enumerat numai unele din aceste lucrări, dar cu siguranță au fost și altele, pe care o inimă plină de dăruire pentru lucrarea Domnului și pentru ai Săi le putea recunoaște și face. Această frază nu este o simplă repetare a cuvintelor de la începutul acestei enumerări: „având mărturie în fapte bune”. Cuvântul folosit acolo (în greacă *kalos*) înseamnă „ca atare bune, nobile”. Astfel de fapte bune sunt bune în fața lui Dumnezeu, dar ele nu trebuie neapărat efectuate cu privire la alți oameni. Ultimele fapte bune (în greacă *agathos*) amintite sunt acele fapte care pot fi parafrazate și prin „filantropie”, adică, prin ele se exprimă dorința de a face bine altora. O văduvă a cărei viață era plină cu slujba pentru Domnul și ai Săi, chiar dacă în exterior era săracă, totuși lăuntric era bogată. Dacă pentru ea trebuia să se poarte în mod deosebit de grijă, cu siguranță aceasta nu va conduce ca ea să nu mai îngrijească după posibilități de alții. De aceea avem îndemnul să cinstim în mod deosebit pe văduvele cu adevărat văduve.

Versetele 11-12: *„Dar pe văduvele mai tinere să le respingi, deoarece, când se aprind împotriva lui Hristos, doresc să se căsătorească, având vină, pentru că și-au lepădat credința dintâi.“*

Văduvele tinere puteau fi pândite de primejdii, la care apostolul se referă aici. Severitatea și simplitatea vieții unei văduve dedicată cu adevărat, cu totul Domnului ei, putea fi o povară prea grea pentru ea. Egoismul putea să fie trezit și s-o ducă pe căi greșite. Prin aceasta s-a arătat adevăratul ei atașament față de Domnul. Dacă Dumnezeu ia soțul de lângă soția sa, prin moarte, pentru cei rămași este o vorbire serioasă a lui Dumnezeu. Deci de la o văduvă credincioasă s-ar putea aștepta ca ea din această vorbire a lui Dumnezeu și din durerea ei să tragă învățătura, că timpul s-a scurtat și că chipul lumii acesteia trece (compară cu 1 Corinteni 7.29-31). Dar dacă acestea pierd din vedere pe Domnul și nu înțeleg acțiunile Sale cu ele, ele nu mai caută să-I slujească, pofta le desparte de El și nu se opresc și nu se odihnesc până când nu se găsesc din nou în starea din care El de fapt în căile Sale cu ele le-a scos. Astfel cad pradă sentinței (textual: au sentința) exprimată în cuvintele: „și-au lepădat credința dintâi“.

Cuvintele „având vină” apar în traducerea Bibliei în engleză și franceză ale lui J. N. Darby precum și în traducerea olandeză numită „Voorhoeve”. W. Kelly traduce cuvintele astfel: „ele au ca acuzație împotriva lor, că și-au lepădat credința dintâi”. Prin faptele lor se fac vinovate și prin aceasta se acuză singure. Aici prin cuvântul „credința” se înțelege încredințarea practică în Dumnezeu. O decădere de la credința creștină nu putem vedea într-o astfel de comportare, cu toate că s-ar putea ajunge la aceasta. În loc să aștepte ca mai înainte pe Dumnezeu și călăuzirea Sa, ele au lepădat această prospețime a credinței și au acționat independente de Dumnezeu, prin aceea că voiau să hotărască singure calea vieții lor.

Versetul 13: „Și totodată se învață și leneșe umblând prin case; și nu numai leneșe, ci și vorbărețe și amestecându-se în toate, vorbind ce nu trebuie.“

Dacă se dă frâu liber voinței proprii și nu se mai are în inimă slujba pentru Domnul, atunci urmările sunt tot mai rele. Viața devine goală din punct de vedere duhovnicesc și inutilă. Dar deoarece duhul omului își caută mereu de lucru, astfel de văduve umblă din case în case, ca astfel să omoare timpul. Apostolul spune despre ele că ele sunt nu numai inutile, ci și vorbărețe și curioase. Cuvântul „curioase” (în greacă *periergos*) se mai întâlnește numai în Faptele Apostolilor 19.19, unde este folosit pentru vrăjitoriile vrăjitorilor din Efes. Aici înseamnă să te ocupi cu lucruri nefolositoare, de prisos. Dacă inima unui copil al lui Dumnezeu nu se ocupă cu Hristos, ea v-a vorbi despre tot felul de lucruri, își bagă nasul în toate, și urmările sunt cearta și dezbinarea. Lenevia, curiozitatea și înclinarea spre bârfă se arată în final în vorbire necuviincioasă, în care uiți de tine și pierzi orice sentiment de bună purtare. – Aceste lucruri ar trebui să fie pentru orice creștin o piatră serioasă de încercare pentru comportarea sa, chiar dacă aici este un prilej deosebit dat prin văduvele tinere.

Versetele 14-15: „Vreau deci ca cele mai tinere să se căsătorească, să aibă copii, să vadă de casă, să nu dea adversarului nici un prilej de defăimare. Pentru că unele s-au și întors după satan.“

Așa cum nu toate văduvele mai tinere cad sub sentința rostită în versetele 11-13, tot așa apostolul nu se referă aici la toate văduvele tinere, fără excepție. Aceasta rezultă deja și din aceea, că în ambele cazuri lipsește articolul, prin care se exprimă, că nu este vorba de o anumită grupă în totalitatea ei, ci de acelea care poartă aceste caracteristici. De aceea nu este nici o contradicție între voința apostolului Pavel în versetul 14 și egoismul văduvelor tinere din versetul 11. În 1 Corinteni 7.1-11 și 25-40 este tratată detaliat tema căsătorire și căsnicie. Inspirat de Duhul Sfânt, apostolul redă acolo mai întâi porunca clară a Domnului (versetul 10), dar și aici gândurile sale personale, ca unul care a avut parte de har de la Domnul (versetele 6, 8, 12, 25, 35, 40). Acestea nu erau revelații din partea lui Dumnezeu, ci erau gândurile unui vas ales, a căror corectitudine Dumnezeu a confirmat-o prin aceea că El prin călăuzirea Duhului le-a preluat în Cuvântul Său infailibil. Așa spune Pavel aici, că el vrea ca văduvele cele mai tinere să se căsătorească, deoarece celor mai mulți oameni nu le este dat să fie singuri, așa cum era Pavel însuși. Dacă o văduvă mai tânără prezintă gândurile și dorințele ei Domnului, așteaptă călăuzirea Sa și timpul Său, atunci aceasta este absolut în concordanță cu voia Sa, dacă totul stă sub ideea călăuzitoare: „dar dacă soțul a murit, este liberă să se căsătorească cu cine vrea, *numai în Domnul*” (1 Corinteni 7.39). Căsătorirea, nașterea copiilor, îngrijirea de casă, să nu dea ocazie împotrivorului – toate aceste lucruri sunt caracteristice unei femei credincioase în opoziție cu cele spuse în versetele 11-13. Totul trebuie să se facă „așa cum se cuvine și cu ordine” (compară cu 1 Corinteni 14.40). Este foarte demn de remarcat că Dumnezeu cu privire la ordinea în Casa Sa lasă să fie amintite aceste detalii. Fie că este vorba de bătrâni (capitolul 3.4-7), de slujitori (capitolul 3.10-13) sau de văduve, totdeauna în inimă trebuie să fie vie conștiința apartenenței la Casa lui Dumnezeu. În Casa Sa nu trebuie să fie permis nimic care dă prilej împotrivorului pentru a defăima. Împotrivorul nu este satan însuși, ci este vorba de oamenii care se lasă făcuți instrumente ale lui (compară cu 1 Corinteni 16.9; Filipeni 1.28; 2 Tesaloniceni 2.4: „care se împotrivesc”).

Deoarece ele nu au respectat aceste învățături, unele din aceste văduve (vezi versetul 12) s-au întors după satan. Prin aceasta ele nu au renunțat la credința creștină, ci la umblarea în credință, cel puțin în ceea ce privește curăția și castitatea. Astfel au căzut în capcana lui satan.

Versetul 16: „*Dacă vreun credincios sau vreo credincioasă are văduve, să le ajute și să nu fie împovărată adunarea, pentru ca ea să le ajute pe cele cu adevărat văduve.*“

În multe traduceri ale Bibliei în limba germană (de exemplu Zürcher, Menge, Schlatter, Weizsäcker) sunt lăsate la o parte cuvintele: „vreun credincios sau“, și tot așa editorii Greek New Testament (editat de United Bible Societies și în text identic cu Nestle-Aland, ediția 26). Ultimii remarcă în privința aceasta, că există îndoieli considerabile cu privire la faptul dacă este corect să se citească „o credincioasă” sau „un credincios sau o credincioasă”. Această versiune mai lungă se găsește în cele mai multe manuscrise de mai târziu și prin aceasta și în Textus Receptus, în timp ce printre altele în mai multe manuscrise bune stă numai „o credincioasă”. Cunoscutul cercetător al Scripturii W. Kelly a scris în privința aceasta: „Ponderea mărturiei pentru versiunea scurtă *pistē* (⌘ A C F G P și așa mai departe precum și unele traduceri vechi și părinții bisericii) este așa de mare, că cei mai importanți editori moderni o preferă pe aceasta. Însă prin aceasta locul dă un sens ciudat și nesatisfăcător. De ce sprijinul sau ajutorul pentru o văduvă tânără să fie sarcina tocmai a unei *femei* credincioase? Corespunde aceasta lucidității, mărinimiei și înțelepciunii Sfintei Scripturi? Mult mai explicabil este dacă într-o astfel de situație de nevoie sunt apelați bărbați credincioși *sau* femei credincioase. Acest text îl oferă manuscrisele D K L, cele mai multe minuscule, unele traduceri vechi și părinții bisericii” (Exposition of the First Epistle to Timothy). Unii părinți ai bisericii și unele traduceri vechi amintesc numai forma masculină „un credincios”. Dacă cântărim constatările citate, totuși totul pledează în favoarea versiunii lungi „vreun credincios sau vreo credincioasă”.

În versetul 4 s-a arătat copiilor și nepoților văduvelor obligația lor plăcută înaintea lui Dumnezeu de a întreține pe părinții și bunicii lor, și în versetul 8 a fost aspru criticată neglijarea acestei obligații. Aici în versetul 16 apostolul merge mai departe. El pune pe inima bărbaților credincioși sau a femeilor credincioase, care au văduve în casele lor, să îngrijească de aceste văduve, pentru ca adunarea să nu fi împovărată sau împiedicată să dea ajutor celor care sunt cu adevărat văduve (compară cu versetele 3, 5, 9-10). Inima omului are tendința să pună responsabilitatea pe seama altora – mai ales pe seama comunității. Dar Adunarea nu este „fundatie de ajutor umanitar”. Credința nu scutește pe om de responsabilitatea personală. Dumnezeu a instituit căsnicia și familia în creație. Legătura membrilor familiei între ei trebuie să se arate și în grija reciprocă în situații de nevoie. Atât timp cât o văduvă are în familia sa rudenii, care o pot întreține, ea nu este o „văduvă adevărată” în sensul numit aici, care să fie încredințată îngrijirii din partea adunării.

Versetele 17-18: „*Bătrânii care conduc bine să fie învredniciți de onoare dublă, mai ales cei care se ostenesc în cuvânt și în învățătură, pentru că Scriptura zice: «Nu lega gura bouului care treieră» și: «Vrednic este lucrătorul de plata lui.»*“

Așa cum am văzut deja la studiul capitolului 3.1, cuvântul „bătrânii” în Noul Testament desemnează în general aceeași grupă de slujitori ai Adunării ca și „supraveghetorii”. Cuvântul grecesc folosit este forma comparativă de la cuvântul „bătrân” (în greacă *presbys*) și înseamnă în mod normal „mai bătrân” (în greacă *presbyteros*). În acest sens este folosit în Luca 15.25 pentru fratele fiului risipitor. În 1 Timotei 5.1 și 1 Petru 5.5 înseamnă „bărbatul mai în vârstă”, la care diferența față de cel mai tânăr este clară.

Deja în poporul Israel a existat din cele mai vechi timpuri obiceiul ca bărbații mai în vârstă, cu judecată, să fie recunoscuți ca conducători și purtau în general denumirea de „bătrâni” (compară cu Exodul 24.9; 1 Samuel 16.4). Și în adunarea nou-testamentală din Ierusalim au existat astfel de bătrâni și conducători, fără să citim ceva de instituirea lor într-o funcție. În adunările nou înființate de dincolo de granițele Iudeii au fost rânduiți de multe ori bătrâni prin apostoli sau prin cei însărcinați de apostoli cu această slujbă (Faptele Apostolilor 14.23; Tit 1.5; compară cu Faptele Apostolilor 20.17 și Filipeni 1.1).

Precizarea din versetul 17 „care conduc bine“ face clar că aici nu este simplu vorba de frații mai în vârstă, ci de aceia care au primit slujba de bătrâni sau supraveghetori. Slujba lor consta în a păstori turma lui Dumnezeu, care era la ei (compară cu Faptele Apostolilor 20.28; 1 Petru 5.2). Adunările sunt solicitate să acorde cinstea care se cuvine slujitorilor Domnului, în lucrarea lor deseori grea (1 Corinteni 16.16; 1 Tesaloniceni 5.13; Evrei 13.17). Dacă ei își făceau lucrarea lor cu dăruire deplină și stăteau bine, atunci Timotei trebuia să îngrijească ca ei să primească o cinste îndoită. Aceasta era valabil în mod cu totul deosebit pentru aceia care vesteau Cuvântul și dădeau învățătură. Cu toate că bătrânii sau supraveghetorii trebuiau să fie în stare să dea învățătură (capitolul 3.2; Tit 1.9), era evident că nu toți bătrânii aveau misiunea să slujească în Cuvânt și învățătură, ci în primul rând să mențină ordinea în Casa lui Dumnezeu. Se pare că deja atunci lipsea respectul față de autoritatea lor și cinstea care li se cuvenea, căci altfel Pavel nu trebuia să pună pe inima lui Timotei ca bătrânii, care conduceau bine, să fie învredniciți de onoare dublă. Ce însemna această onoare dublă? Desigur nu era numai o măsură mai mare de respect. Versetul următor oferă un indiciu clar prin conjuncția introductivă, justificativă, că în afara respectului plin de dragoste se cerea și un sprijin material. Cu acest aspect al slujirii Pavel se ocupă detaliat în 1 Corinteni 9. Este prin urmare îndatorirea copiilor lui Dumnezeu să-i ajute material pe cei care lucrează între ei. În ce măsură slujitorii au nevoie de aceasta sau fac uz de acest ajutor, este o altă chestiune. Pavel însuși dorea mai bine să lucreze cu mâinile sale pentru a-și câștiga existența, și astfel să dea gratis Evanghelia mai departe, decât să i se reproșeze că abuzează de dărnicia credincioșilor. (compară cu Faptele Apostolilor 20.33-35; 1 Corinteni 9.15; 2 Tesaloniceni 3.7-10). Și în aceasta marele apostol dorea să fie un exemplu.

Cu toate acestea rămâne valabil principiul: „Nu lega gura bouului care treieră “ (compară cu Galateni 6.6). Acest verset din Deuteronom 25.4 a mai fost citat de Pavel în 1 Corinteni 9.9 și adaugă: „De boi are grijă Dumnezeu? Sau spune anume pentru? Deoarece pentru noi s-a scris că plugarul trebuie să are cu speranță; și cel ce treieră grâu, în speranța că va avea parte“. Israelitul care în timpul recoltării respecta această poruncă a lui Dumnezeu, cu siguranță nu era conștient de înțelesul profund spiritual al ei. Pentru noi însă este o confirmare a măreției și unității întregului Cuvânt al lui Dumnezeu precum și al adevărului din 1 Corinteni 10.11: „Și toate acestea li s-au întâmplat ca pilde și au fost scrise pentru avertizarea noastră, peste care au ajuns sfârșiturile veacurilor“ (compară cu Romani 15.4).

Citatul următor: „Vrednic este lucrătorul de plata lui“ este citat din Luca 10.7 (nu din Matei 10.10, unde se spune „hrană“ în loc de „plată“). Acest citat este din două motive foarte remarcabil și important. În primul rând arată că evanghelia după Luca a fost scrisă deja când s-a redactat epistola întâi către Timotei. În al doilea rând aceasta dovedește că această evangheligie a fost recunoscută totodată de credincioși ca aparținând cărților canonice ale Sfintei Scripturi. Cuvintele introductive: „Pentru că Scriptura zice...“ așează citatele din Deuteronom 24.4 și Luca 10.7 pe aceeași treaptă, pe terenul Cuvântului inspirat divin. Cuvântul „Scriptura“ (în greacă *graphe*) se întâlnește în Noul Testament mai mult de cincizeci de ori și în toate cazurile înseamnă Cuvântul lui Dumnezeu scris. Dacă cuvântul este în plural, atunci este vorba de totalitatea scrierilor Vechiului Testament (de exemplu: Matei 21.42; Ioan 5.39), însă parțial și la scrierile de început ale Noului Testament (compară cu Romani 16.26; 2 Petru 3.16). În singular cuvântul *graphe* este folosit pentru unele versete din Scriptură (de exemplu: Marcu 12.10; Luca 4.21). Faptul că un verset din evanghelia după Luca este privit aici ca aparținând Scripturii, ne arată că Duhul Sfânt a călăuzit cu aceeași grijă alegerea fiecărei scrieri în parte pentru alcătuirea Bibliei, cum El a inspirat pe scriitori să alcătuiască cărțile ei. Însă acest verset nu este singura dovadă a acțiunii divine în punerea pe aceeași treaptă a scrierilor Noului Testament cu cele ale Vechiului Testament. Și apostolul Petru recunoaște autoritatea divină a epistolelor fratelui său preaiubit Pavel, când el le pune pe aceeași treaptă cu „celelalte Scripturi“ ale Vechiului Testament. (2 Petru 3.16).

Versetul 19: „*Împotriva unui bătrân nu primi acuzație decât dacă sunt doi sau trei martori*“.

Și un bătrân putea să cadă în umblarea și slujba sa. Vrăjmașul sufletelor atacă în mod deosebit pe slujitorii Domnului. Dacă poate să-i ducă la cădere, paguba este mai mare decât în cazul altora. De aceea acuzațiile aduse unui bătrân trebuie tratate cu deosebită grijă. De aceea Timotei nu avea voie să primească vreo acuzație împotriva unui bătrân decât dacă erau doi sau trei martori. Acest principiu al mai multor martori era deja valabil în legea mozaică: „Un singur martor să nu se ridice împotriva cuiva pentru vreo nelegiuire sau pentru vreun păcat prin care se păcătuiește; prin gura a doi martori sau prin gura a trei martori să fie întemeiat un lucru“ (Deuteronom 19.15; compară cu capitolul 17.6). Cât de ușor din motive personale, firești se poate rosti o acuzare împotriva cuiva! Dar și în cazul unei critici de bună credință, nici un om nu este în stare singur să rostească o sentință cu adevărat obiectivă. De aceea suntem chemați de Domnul Însuși nu numai în acest caz, ci în toate cazurile în care apar probleme între frați, care în discuțiile personale între ei nu se pot rezolva potrivit cu voia lui Dumnezeu, să se mai ia unul sau doi frați, ca „prin gura a doi martori sau a trei să fie întărită orice vorbă“ (Matei 18.16; compară cu 2 Corinteni 13.1).

Versetul 20: „*Pe cei care păcătuiesc muștră-i înaintea tuturor, ca și ceilalți să aibă teamă*“.

Versetele 19-21 se referă la bătrânii care au fost învinovați de păcat. Ei au avut o poziție deosebită în adunare atunci când au fost rânduiți ca bătrâni. De aceea o acuzație împotriva lor nu trebuia făcută sau primită în chip ușuratic. Dacă o acuzație adusă unui bătrân era confirmată de doi sau trei martori și cu adevărat era un păcat, atunci acel frate trebuia muștrat sau pedepsit în fața tuturor. Cuvântul grecesc *elenchō* are următoarele înțelesuri: a dovedi vina (de exemplu Matei 18.5; Ioan 16.8; 1 Corinteni 14.24; Tit 1.9), a da pe față (Efeseni 5.13), a pedepsi, a sancționa (Luca 3.19; Efeseni 5.11; 2 Timotei 4.2), a muștra (Tit 1,13).

Nu este ușor să se răspundă la întrebarea, dacă în acest verset cei care păcătuiesc se referă la cei amintiți începând cu versetul 17 și la bătrânii acuzați în versetul 19, sau se referă în general la mădularele adunării locale. Din aceasta rezultă totodată o a doua întrebare: dacă cei care păcătuiesc se referă la bătrâni, atunci muștrarea lor „înaintea tuturor” se referă la toată adunarea, sau numai înaintea celorlalți bătrâni? W. Kelly nu dorește să limiteze acest verset numai la cei bătrâni, ci să fie aplicat la toți membrii unei adunări. J. N. Darby în expunerea „Comentarii ale Bibliei” nu face nici un comentariu în această privință, dar de două ori face remarcă în comentariile sale în sensul unei aplicații generale. Alți comentatori ca F. W. Grant, H. Rossier (precum și comentarii bisericesti) aplică acest verset numai la cei bătrâni. Mai multe argumente sunt în favoarea celei de a doua grupe de comentatori. Tema versetelor 17-21 este poziția bătrânilor. Ar fi neobișnuit dacă în versetul 20 s-ar face deodată o referire generală. Tot așa în capitolul 3.11 nu se face referire la toate femeile, ci numai la soțiile slujitorilor (diaconilor). În versetele 17-18 este vorba de bătrânii care conduc bine, în versetul 19 este vorba de acuzații aduse bătrânilor și în mod logic în versetul 20 este descris felul de procedură în cazul acuzațiilor îndreptățite. În afară de aceasta, dacă acest verset s-ar aplica la modul general ar fi în contradicție cu alte locuri din Scriptură. Dacă un frate sau o soră cade în păcat, fără ca prin aceasta să se observe o stare rea, atunci totdeauna primul pas este muștrarea personală (Matei 18.15; Galateni 6.1; Iacov 5.19-20). În definitiv persoanele care ocupă o poziție de conducere și prin aceasta o poziție exemplară, au potrivit Cuvântului lui Dumnezeu o responsabilitate deosebită. Când un preot sau o căpetenie în Israel a păcătuit, el trebuia să aducă o jertfă mai mare decât cel din popor (Levitic 4.3, 22, 27).

De aceea o astfel de muștrare publică se poate referi numai la bătrânii adunării. În cazul lor era oportun acest mod de muștrare. Un exemplu în acest sens îl găsim în Galateni 2.11 și versetele următoare, când apostolul Petru a fost înfruntat public de Pavel. În 1 Petru 5.1, Petru se numește „bătrân împreună cu ei”, dar el era mai mult, era apostol. Dacă această muștrare nu s-ar fi produs

„înaintea tuturor”, ca să nu se lezeze prestigiul lui public, atunci ar fi fost de temut o indiferență periculoasă a credincioșilor față de păcat. Tocmai pentru că era vorba de o persoană cu vază, răul purta un caracter deosebit, care necesita o pedepsire publică. Exemplul rău al unor astfel de conducători putea să ademenească pe alții la rău. Așa s-a petrecut deja în Antiohia. „Și împreună cu el s-au prefăcut și ceilalți iudei, încât și Barnaba a fost atras de prefăcătoria lor. Iar când am văzut că ei nu umblă drept, după adevărul Evangheliei, i-am spus lui Chifa *înaintea tuturor* ...“ (Galateni 2.13-14). Așa îi poruncește Pavel acum lui Timotei.

O altă greutate în acest verset este în cuvintele „înaintea tuturor”, dacă ele se referă la toți bătrânii sau la toți credincioșii. Acei comentatori, care în „cei care păcătuiesc” văd numai pe bătrâni, sunt înclinați să vadă în „toți” numai pe restul bătrânilor, așa că în acest caz acest verset ar însemna: muștră pe bătrânii, care păcătuiesc, înaintea tuturor celorlalți bătrâni, pentru ca și ei să se teamă. Dar cât de ușor printr-o muștrare într-un cerc restrâns se poate crea impresia de fapte făcute în ascuns, prin care s-ar oferi prilejul unor calomnieri rele! Dar dacă prezentarea situației și muștrarea se face într-un mod liniștit și serios înaintea întregii adunări, atunci efectul ar trebui să producă tuturor o teamă profundă față de păcat.

După acest studiu puțin mai detaliat al versetului 20 în lumina întregii Sfintei Scripturi, următoarea definiție redă cel mai bine sensul: pe bătrânii, care păcătuiesc, muștră-i înaintea tuturor credincioșilor, pentru ca și ceilalți să aibă teamă. – Cu toate că astăzi nu mai pot fi puși legitim bătrâni sau supraveghetori (compară cu cele spuse la capitolul 3.1-7), acest principiu este totuși valabil pentru acei frați, pe care Domnul îi folosește în mod deosebit în mijlocul credincioșilor și care din cauza aceasta poartă o responsabilitate deosebită, și în unele cazuri chiar și în afara adunării locale.

Versetul 21: *„Te îndemn înaintea lui Dumnezeu și a lui Hristos Isus și a îngerilor aleși, să păzești aceste lucruri fără prejudecată, nefăcând nimic cu părtinire“.*

Acest verset întărește în mod serios importanța îndemnelor anterioare. Chiar dacă acestea se aplică literalmente la bătrânii puși în timpul acela, însemnătatea lor principială și puterea lor morală rămân valabile și pentru noi. În privința aceasta Pavel se bazează pe trei martori: pe Dumnezeu, care este deasupra tuturor, pe Hristos Isus, Omul glorificat la dreapta lui Dumnezeu, care este Capul Adunării, și pe îngerii aleși (compară cu capitolul 6.13; 2 Timotei 4.1). Îngerii sunt într-adevăr creaturi, dar ei se caracterizează prin sfințenie și slavă. Într-adevăr există și îngeri care nu și-au păstrat starea lor inițială și au păcătuit (compară cu Geneza 6.2, 4; 2 Petru 2.4; Iuda 6), și de aceea acum suferă deja pedeapsa, în timp ce satan și îngerii săi (Matei 25.41) mai au o anumită libertate (compară cu Iov 1.6 și versetele următoare; Efeseni 2.2; 6.11-12; Apocalipsa 12.7-10). În contrast cu aceștia sunt amintiți aici îngerii aleși, care în alt loc sunt numiți și îngeri sfinți (Marcu 8.38; Luca 9.26). Îngerii sunt martori ai faptelor de putere și de dragoste a lui Dumnezeu (compară cu Iov 38.4-7; Luca 2.9-14; 22.43; 24.4; Ioan 20.12; Faptele Apostolilor 1.10; Efeseni 3.10; 1 Petru 1.12). Având în vedere pe toți aceștia, Pavel îl îndeamnă pe Timotei să păzească aceste lucruri. Tot ce se face în Casa lui Dumnezeu, se face nu numai înaintea credincioșilor, ci și înaintea lui Dumnezeu, a lui Hristos Isus și a îngerilor aleși. Aceasta este uitat adeseori. De aceea Timotei nu avea voie să se lase călăuzit în favoarea unei grupări nici de prejudecăți față de cineva, și nici prin favorizare, ci prin prudență, înțelepciune și decizii duhovnicești, așa cum se cuvine unui slujitor bun al lui Hristos.

Versetul 22: *„Nu-ți pune mâinile în grabă peste nimeni, nici nu te face părtaș la păcatele altora. Pe tine însuși păstrează-te curat“.*

Începând cu versetul 22 urmează îndrumări generale date lui Timotei, care totuși într-un anumit context stau în legătură cu cele precedente. Îndemnul care are legătură unele cu altele sunt întregite în versetul 23 printr-o solicitare personală a lui Timotei.

Despre însemnătatea punerii mâinilor în Noul Testament există multe păreri diferite. Punerea mâinilor în iudaism juca un rol important. Să ne gândim numai la punerea mâinilor la aducerea diferitelor jertfe (Levitic 1.4; 3.8; 4.4; compară cu Levitic 16.21). Scriitorul epistolei către Evrei scrie de aceea despre o învățătură referitoare la punerea mâinilor (Evrei 6.2). În Noul Testament găsim trei feluri diferite de punere a mâinilor:

1. Domnul Isus Și-a pus de mai multe ori mâinile peste copii, binecuvântându-i, și peste bolnavi, vindecându-i (Matei 19.15; Marcu 6.5; 8.23; Luca 4.40; 13.13). Pe lângă alte semne El a promis ucenicilor această putere. Toate aceste semne ale puterii lui Dumnezeu au fost îndeplinite în vremea apostolilor (Marcu 16.18; Faptele Apostolilor 9.12, 17; compară cu Evrei 2.4). La acest fel de punere a mâinilor, slujitorii posedau sau au primit autoritatea dumnezeiască și astfel au revelat harul Său.
2. De două ori cei mântuiți au primit Duhul Sfânt prin punerea mâinilor *apostolilor* (Faptele Apostolilor 8.17; 19.6), și o dată i-a fost dat unui credincios un dar (2 Timotei 1.6). Acestea însă erau excepții prin care Dumnezeu cu intenții precise a onorat pe slujitorii Săi și i-a folosit drept canale de binecuvântare. Astăzi nu mai există apostoli cu misiuni deosebite și împuterniciri ca la început.
3. Apostolii și-au pus mâinile peste slujitorii aleși de adunarea din Ierusalim (Faptele Apostolilor 6.6). Asemănător s-a petrecut și cu Pavel și Barnaba în Faptele Apostolilor 13.3. Și peste Timotei, bătrânii și-au pus mâinile (vezi capitolul 4.14). Această formă de punere a mâinilor era expresia părtașiei sau a identificării cu cel peste care se puneau mâinile.

Din nici un loc din Noul Testament nu putem deduce că primele două forme de punere a mâinilor sunt prezente și astăzi. Pe altă parte, a treia formă de punere a mâinilor era în general expresia părtașiei, și tot așa a da mâna (Galateni 2.9). Însă niciunde nu stă scris că prin aceasta se exprima o ordinare sau confirmare oficială. Cu toate că punerea mâinilor este amintită în Faptele Apostolilor 6 la alegerea slujitorilor, ea lipsește la rânduirea bătrânilor. Punerea mâinilor, la care Timotei a fost îndemnat la vigilență, nu era deci o acțiune oficială și nu stă în legătură directă cu versetele anterioare. Dacă Timotei dorea să-și exprime părtașia cu un alt credincios într-o astfel de formă, atunci trebuia să nu o facă în grabă. Dacă nu cunoștea situația morală și umblarea credinciosului respectiv, se putea ca prin aceasta să se facă părtaș cu păcatele lui. Aceste cuvinte sunt un indiciu serios cu privire la faptul trecut ușor cu vederea, că în ochii lui Dumnezeu și legătura cu răul întinează. Prin relația cu păcătoșii sau cu credincioși care trăiesc în păcat, fiecare răscumpărat se face vinovat înaintea lui Dumnezeu și înaintea alor Săi (1 Corinteni 5.11; 2 Corinteni 6.14-18; 2 Ioan 10-11).

Cuvintele următoare: „Pe tine însuși păstrează-te curat“ trebuie pe de o parte să sublinieze importanța gândului prezentat anterior. Dar pe altă parte ele sunt o somație înnoită adresată lui Timotei, să ia seama la sine însuși (compară cu capitolul 4.16), pentru ca el să rămână nu numai păzit de fapte păcătoase, ci și de orice fel de necurăție morală și spirituală. Inocența este numai o parte a acestei curății lăuntrice, care trebuie să împodobească pe orice copil al lui Dumnezeu și în mod deosebit pe slujitorul lui Hristos. (compară cu capitolul 4.12; 2 Corinteni 7.1).

Versetul 23: „Nu mai bea numai apă, ci folosește puțin vin, din cauza stomacului tău și a deselor tale îmbolnăviri“.

Acest verset se leagă de cel precedent: „Pe tine însuși păzește-te curat“. Vădit Timotei și-a făcut un obicei să nu bea vin deloc. Pe vremea aceea, în ținutul mediteranean, vinul făcea parte din hrana principală a omului și era o delicatese. Pe altă parte, Cuvântul lui Dumnezeu avertizează, în multe rânduri, despre abuzul folosirii vinului. Pavel cunoștea bine dorința colaboratorului său tânăr, care dorea să se mențină curat și să evite orice putea să-l provoace sau chiar să-i satisfacă firea. Prin această renunțare Timotei a evitat ca alții să se poticnească de comportarea sa. Probabil prin natura lui sau din alte motive el era înclinat spre asceză. Pavel a văzut această comportare a colaboratorului său înclinată puțin spre extrem. Prin cuvintele sale

din versetul 23 voia să evite ca Timotei să-și periclitizeze mai mult sănătatea, prin aceea că s-a reținut de la ceea ce era necesar pentru menținerea sau fortificarea ei. Creștinul are libertatea să savureze tot ce îi dă Dumnezeu, că motivele lui sunt bune în această privință (capitolul 6.17b; 1 Corinteni 10.23,31)

Expresia „a bea apă“ în limba greacă este un singur cuvânt (*hydropoteō*). Timotei nu este îndemnat aici să nu mai bea deloc apă, ci să „nu mai bea numai apă“, abținându-se complet de la vin. Din cuvintele propoziției a doua „*ci folosește puțin vin*“ se poate totuși deduce că apostolul nu l-a îndemnat la consum nelimitat de vin, ci i-a recomandat folosirea de puțin vin ca folositor sănătății pentru stomacul lui slab și din cauza deselor lui îmbolnăviri.

Să remarcăm că apostolul Pavel nu l-a vindecat pe colaboratorul său de slăbiciunea corporală, cu toate că în 1 Corinteni 12 el a amintit de mai multe ori darul vindecărilor și el însuși îl poseda (compară cu Faptele Apostolilor 28.8-9). Dar acest dar de vindecare nu a fost destinat pentru a fi folosit la credincioși, ci la cei necredincioși. Pavel nu a vindecat nici pe alți colaboratori sau prieteni bolnavi.

Versetele 24-25: *„Păcatele unor oameni sunt arătate dinainte, mergând înainte la judecată; iar pe unii, de asemenea, ele îi urmează după aceea. Tot așa și faptele bune sunt arătate dinainte; și cele care sunt altfel nu pot fi ascunse“.*

După intercalarea versetului 23, care mărturisește despre grija lui Pavel pentru Timotei, în versetele 24 și 25 se continuă gândul început în versetul 22.

Păcatele unor oameni au loc înaintea tuturor oamenilor. Ele pot fi imediat discutate și ele mărturisesc deja de judecata care va veni asupra lor. La alții însă păcatele sunt ascunse și sunt acoperite de o manta de bună cuviință sau de evlavie. Ele devin abia mai târziu vizibile, în orice caz înaintea tronului lui Dumnezeu. Timotei, prin punerea grăbită a mâinilor, nu trebuia să se facă părtaș la astfel de păcate ascunse, care la prima vedere nu se recunoșteau, și trebuia să se păstreze pe sine însuși curat.

Așa cum era cu păcatele, tot așa era și cu faptele bune (grecește: *erga kala*); (vezi cele spuse la capitolul 2.10). Există fapte bune, care sunt văzute de toți. Desigur, prin aceasta nu este vorba de „fapte bune“ fățarnice, de care Domnul Isus în Matei 6.1-18 atenționează insistent, ci de roada vieții noi lucrată de Dumnezeu (compară cu Efeseni 2.10; Iacov 2.14). În alt loc Domnul a spus ucenicilor Săi: „Astfel să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, încât să vadă lucrările voastre cele bune (în greacă: *erga kala*) și să-L glorifice pe Tatăl vostru care este în ceruri“ (Matei 5.16). Prin astfel de fapte nu sunt glorificați cei care le fac, ci Dumnezeu. În timp ce faptele devin vizibile, omul trece pe planul secund.

Însă există și fapte care se fac în ascuns, care în general rămân ascunse ochiului omenesc. Dar Dumnezeu, Tatăl nostru, vede și aceste lucrări ascunse. El ia cunoștință de ele și într-o zi, chiar dacă nu pe pământ, totuși înaintea scaunului de judecată a lui Hristos le va descoperi (2 Corinteni 5.10). Ce încurajare și ce mângâiere pentru unele suflete, probabil chiar necunoscute de credincioșii, care au trăit în smerenie și în ascuns pentru Domnul lor și au făcut unele fapte bune!